



## FOIA BELETRISTICA.

Ese de doue ori intr'o luna, adica in 1 si 15 dupa c. v. in formatu de 7 cola si jumetate. — Atâtu manuscriptele, câtu si banii de prenumeratiune sê se adreseze la redaptiune, localulu acestei-a : **Strat'a postei vechie nr. 1. etagiulu 1. nr. 96.**

Pretulu de prenumeratiune pentru provinciile austriace : **la anu 5 fl. la 1/2 de anu 2 fl. 50 cr.**; pentru Romania si strainetate **la anu 7 fl., la 1/2 de anu 3 fl. 50 cr. v. a.** — Prenumeratiune la trei lune nu se primesce. — Manuscriptele nepublicate se ardu.

Anulu II. 1864.

Nr. 20.

Pest'a 15/27. Octovre.

### Privire 'n venitoriu.

**I**n unele mominte

Candu stau cugetatoriu,

'Mi vine innainte

Alu tiei venitoriu, —

Si cautu in departare,

Sê vedu lucindu o stea,

Marirea cea mai mare

Ce-unu populu pôte-avea.

Atunci cu multiamire

Prevedu prin nuori curatu

Poporu 'n fericire,

De grele usioratu ;

Marirea stramosiésca

O vedu câ s'a ivi,

Si Rom'a-o sê privésca

Cu fala l'ai sei fii.

Intrég'a lume mare

'Nuimita v' admirà

A aculei sborare

Candu puii-'si v'adunà.

Virtutea stramosiésca

Pastrata de romani —

La tempu va sê 'nflorésca,

Si sclavii-su ér' stepani.

Voi debili de credîntia

Priviti in resaritu,

Si 'ndata cu caintia

Veti dîce negresitu :

„Romanulu totu traesce,

Si n'a degeneratu,

Câci elu se 'nsufletiesce

„Spre faptu demnu de laudatu.“

Veni-va tempu-odata,

Candu cei dela Carpati

Cu cei la marea lata

Voru dà man'a ca frati :

Sarman'a Bucovina

La Dunare.'a privi,

Toti cei de o trupina

In cùgetu s'oru uni.

I. Grozescu.

## Treptele aniloru.

de Enricu Zschokke, tradusa de M. B.

(Urmare.)

A dóu'a epístola a ministrului de justitia m'a solicitatu a caletori la resiedîntia, ce nu o vediu de 10. ani. De câtra mai marii mei, ba chiaru si insu-si de câtra monarculu meu fui primitu cu o bunetate magulítóre. Trei dile eramu in orasiu fâra ca sê fiu dobenditu numai unu minutu pentru de a cercetâ pre August'a. Insa mi o-am fostu propusu. Intr'o demanétia 'mi vine urmatoriulu biletu:

„Multu iubite dle Presiedînte! D'in jurnale trèbue sê scie amic'a DTale câ esci aicea? Pe lenga desgrati'a mea cea mai mare Te invitù, ca sér'a acést'a sê o petreci la mine intre câti-va amici buni, deci sê nu lipsesci. — Alu DTale aplecatu: A. Winter.“

Firesece! cine ar fi potutu lipsi de acolo? Insa totu-si nu mi-se 'mparù de tonulu, in care me invitasa dens'a. Salutarea prima altu-cum mi-am intîpuitu-o; câci daca in atare di cugetamu, câ in urma totu-si trèbue sê o cercetezu, — me cuprindeà o sfiàla si tèmere. Despartirea de 10. ani, unu siru de intemplâri dîferite d'in tempulu acest'a, amorulu de demultu, si stramutârile de atuncea intre noi amêndoi, — tóte aceste me implura cu sèntiuri felurite, si asi potè dice, cu desgustatóre, ce mi-au insufflatu grige inca innainte de a conveni cu odînióra amant'a mea.

Cu sbocotîre de inima me pusei sér'a in careta, si me coborîi innaintea casei candu-va alui Valdern, acuma in sa alui Winter. Pe pórt'a casei observai unu insemnu de nobilime scobitu in pétra. In laintrulu casei tóte erau nóue si elegante, incâtu eu abià me poteamu orientà: in sa doi servitori imbracati in livre verdi si aurite 'mi aretara indata calea drépta, treptele cele late, ce duceau intr'o sala fórtè vesela, plina de óspeti straluciti.

Mari'a Sa dómn'a casei me primi dupa cuvenintia la intrare. Acést'a erà August'a. Da, ea erà, in sa nu cea de demultu. De si nu erà mai multu fromseti'a feciórei de 19. ani, totu-si ca femece de 30. ani atragatóre, mai plina, mai luesuósa si mai sèncera. Abià potui gangavi câte-va cuvinte, atâtu eramu de surprinsu si confusu. Ochii ei, rusinarea ei me insciintiara despre miscareà rèpede a inimei ei. Totu-si erà atâtu de maéstra, atâtu de istétia, câtu m'a salutatu in mo-

dulu celu mai placutu in lume, m'a scosu d'in confusiune, m'a pedepsitu cu infruntâri glumetie, de ce eu, ca unu vechiu cunoscutu a ei, am intârdiatu asia multu, — si me dusa de mana in adunare, carei'a m'a recomendatu ca pre unu amicu bunu, pre care ea nu l'a vediatu de 10. ani.

In imbulzél'a si petrecerea acést'a generala si voiósa venii la fire. Dómn'a casei trebuià sê fie onórea casei. Ea conversà cu toti asemenea, acù glumindu, acù cu amabilitate. Candu venisa érasu pe câte-va minute aprópe de mine, cuventulu ei celu d'inteu fu: „Pana candu vom avè onóre, domnule presiedînte, a te vedè in resiedîntia la noi?“ alu doilea: „Minunatu! de totu placutu! deci 'ti spunu odata pentru totu-déun'a, câ te asceptu in tóte dilele, si te denumescu pe tempulu acest'a de Cavaliere servente alu meu.“ Acù me apropiài de ea cu rogarea: sê me recomende si barbatulu ei. „Mon Dieu, disa ea, ce sciu eu, pe unde fantaséza densulu? Mi se 'mpare câ a esitu la campu cu venatoriulu primariu. A propos — mai adaugâ dens'a — nu te-ai casatoritu inca?“

Sér'a trecù; nu erà cu potîntia sê ajungu la o convorbire incrediuta cu August'a. S'a jocalu, si mancatu. Glumele si spulberaturele domniau, pomp'a si eleganti'a farmecau.

In dilele urmatóre am avutu onóre a vedè si pre barbatulu Augustei. Consiliariulu intimu erà unu barbatu cam de 50. ani, de totu finu, curtenitoriu si poleitu; in sa cam morbosu, slabitu si subtiru. „Nu asià, domnulu meu celu frumosu!“ 'mi disa August'a odata trecandu pe lenga ea: „Dta in adeveru esci destulu de sumetiu pe lenga barbatulu meu tutaleu ca sê me umilesci putienu-telu in privinti'a gustului. Insa eu totu-si te asiguresu pe onóre, câ densulu in adeveru e pele buna!

Peste totu nu mi-se 'mpareà de tonulu acest'a in casa; si in adeveru, numai August'a potù fi aceea, carea m'a facutu sê iéu parte, in câtu adeca m'au iertatu cercustârile, la tóte partîele sale. Ea nu mi-a mai placutu, si totu-si erà atâtu de amabila; tonulu voiósu, secaturele, glumele ei adese-ori me incatusiara tocmai asià precum suvenirile vechie si compararea presîntelui cu trecutulu, me instrainara de ea. Eu am si sentitu câ

ea chiaru si acuma ar potè fi periculósa pentru mine pe lenga tóte spulberaturele si tonulu ei d'in lumea mare.

„Dómn'a mea! esci totu-deodata si fericita?“ intrebai de ea intr'o séra, candu in urma totu-si 'mi succesa a fi aprópe de ea fâra marturii in aceea-si loge in teatru.

„Ce intielegi Dta sub fericire?“ raspunsu ea.

O prinsei de mana, o-am strensu cu caldura, si i-am disu: „Eu sub fericire intielegu aceea, ce ai fostu datu odînióra inimei mele. Fericita esci?“

„Te indoiesci Dle presiedînte?“

„Asià eu sum fericitu, daca graesci adeverulu.“

„A grai adeverulu? Cum asià dle presiedînte, DTa si acuma esci entusiastulu celu de demultu? Dieu ti-se siede bine si acuma. Insa nu uità, câ logea de opera nu e sîcriu de marturisîre. Ca sê-ti spunu ceea ce voesci a sci, trèbue sê fimu sènguri sèngurei. Cercetéza-me mane la dejunu!“ I strensei man'a cu multiamire. Manele nóstre erau inclescate ca magnetizate, si nu se despartira pana la finea operei, d'in carea eu n'am vediu, n'am auditu nimic'a. Mèrseramu la o-l-alta sê cinâmu la o amica a ei, la o dama de curte.

In diu'a urmatóre la 8. óre eu si eramu inaintea casei sale; Mari'a Sa dómn'a dormià inca; pe la 10. óre intrai la ea. Erà inca in vesminte de demanétia, insa cu atâtu mai incantatóre. Acù urmâ marturisîrea, precum o numisa ea. Am piceputu, câ daca cine-va a trecut peste etatea romantieloru sentimentale d'in anii feteloru tènere, — omulu sê-si caute noroculu in lucruri mai solide. Ea erà fórtè indestulita cu barbatulu ei, chiaru pentru câ a avutu atât'a minte, sê o lese pre ea a trai fâra conturbare. Parerile parintiloru, ce le sugemu in noi in anii copilariei nóstre, desparu de sîne candu odata ne vine mintea. Firesce, nu voià a negà câ pre barbatulu ei nici candu nu l'a iubitù asià ca pre mine; si — adaugâ cu unu surisu insielatoriu — amorulu de demultu nu se ruginesce; eu si acuma sum buna DTale; insa i se 'mparù, câ asi fi fostu mai bunu de amoresulu, decâtu de barbatulu ei.

Eu insa am avutu multe de a-i obiectà; dar' ea mi-ai raspunsu la tóte cu surisu. Intr' aceste veni un'a d'ntre servitórele ei, si ni dede de scire, câ dejunulu e gat'a. Ea mi-a intinsu man'a. Mèrseramu in gradîn'a mic binecunoscuta.

Insa gradîn'a cea placuta nu o mai cunoscu. Stràturile floriloru de odînióra au desparutu; in loculu acestor'a se imbuldiau intre lòcurile cu

verdétia grupe de tufari si arborei d'in straintate dupa asià numitulu gustu anglezescu. Câile se sierpuiau un'a peste alt'a. Umbrariulu de strùguri s'a prefacutu intr'o templa chinesisca si inchisa, umbrita de cele dóua acatie innalte. Noi intràramu; aci erà cabinetulu celu mai elegantu a lumii. In loculu scàunului celu verde ni se imbià de siediu o sofa móle d'in lemn de mahagoni innaintea unei masutii iapanese, incarcata de cafea, ciocolada, si delicatése.

„Oh! umbrariulu celu fromosu si santu, beneric'a nóstra, altariulu, fericirea junetiei nóstre, — oh unde sunt tóte aceste!“ suspinau eu, si me uitai la August'a cu o cautatura, carea pe vediute insemnà o infruntare.

„Dar' óre fericirea atèrna dela umbrariulu de strùguri?“ disa ea ridiendu. „Mai câ nu credu, cumca Dta fatia cu mine numai de jumetate esci asià de bunu ca cu 10. ani mai nainte, pentru câ eu nu mai portu vesmentulu de atuncea!“

„Insa August'a — da, eu mai odata te graescu asià, si loculu acest'a me indreptatiesce la aceea — nu ti-au remasu unele suveniru d'in minutele cele dieesci a junetiei? De exemplu, éca-ti inelulu de àuru, ce cu 10. ani mai nainte mi l'ai pusu pe dègetu, chiaru aicea, si-lu portu de atuncea neintreruptu, ca atare reliquia.“

„Si eu chiaru d'in stim'a câtra Dta, celu putienu la dejunulu acest'a, inelulu de plumbu, ce-lu cunósci bine!“ disa August'a si-si adusa man'a câtra mine. „En vedi-lu, cum s'a innegritu, si totu-si 'lu tienu in sîcriulu pretiósoloru mele lenga juvele.“

Candu cautai la inelu, m'a strapunsu unu sentiulu dulce-amaru. Luai man'a fromósa, ce prin inelu erà si mai fromósa, si o impresorai cu sarutâri infocate de multiamire. August'a tremurandu 'si retrasa man'a si-mi disa:

„Gustave, si acuma esci fantastulu celu necioplitu? Aproprierea ta me strapunge.“ Ea erà sê se scóle, si apoi s'a aplecatu innaintea mea, m'a cuprinsu in bratiele sale, si mi-a sarutatu fati'a infocata suspinandu: „Asia-e Gustave, eu cu tîne totu-si asi fi fostu mai fericita.“ Sarutarea Augustei, miscarea, si intimitatea ei mi-a nimicitu tóta intieleptiunea. Strensei pre multu iubit'a, carea mi-a costatu atâte lacrimi, in bratiulu meu prea credîntiosu.

Dupa dejunu m'a alungatu totu ridiendu d'in templ'a chinesisca, si amenintiandu-me cu dègetulu, disa: „Dle presiedînte, dle presiedînte! in

adeveru e periculosu a marturisî pecatele inaintea Dtale.“

Ea totu glumià, si-mi detiermuri ór'a, candu trebuia sê o ducu la balulu de asta-di.

Câ óre mai potè-voiu eu petrece 14. dile in resiedîntia, nu sciamu; dar' credeamu câ nu voiu avè ocasiune nici candu sê fu sènguru cu August'a; pòte d'in caus'a câ eu insu-mi incungiuramu ocasiunea. Fâra de a cugetà la acelu momentu, candu esii d'in templ'a chinesésca, sentii câ chiaru si schintéu'a cea d'in urma a iubirei si a onórei de demultu s'a stensu in peptulu meu pentru ea, — totu-si nu o poteamu tainui, câ ea inca ar potè fi periculósa pentru mine. In urma sosî si tempulu despartirii. Oh! ce alta despartire fu acést'a si ceea de 20. séu 10. ani mai nainte! Ne despartiramu intre trompete si timbule intr' unu redutu, ce-lu paresî tempuriu. sê potu plecà a dóu'a di demanétia. Noi mai jocàramu unu Walzer, si sioptîramu despre multe fromóse. Ea m'a petrecutu pana la pórtã, si-mi mai disa unu „Adieu, mon ami!“ candu dandu-si man'a unui altu jocatoriu, s'a reintorsu la glót'a stralucita.

Me bucuramu d'in inima, câ potui scapà de sgomotulu ostenitoriu a lumii mari, si câ me sentii liberu. Cu placere visamu in careta trecandu peste câmpuri, paduri, orasie si sate, despre viitorulu meu; câci de trecutulu cu August'a 'mi erà grétia. Oh cum le stramuta tempulu puternicu tóte! — — — Caletoria mea de patru dile câtra casa erà cam neplacuta, câci remasa fâra avature. Numai in diu'a cea d'in urma mi s'a intemplatu un'a, si inca fórte placuta.

Servitoriulu meu intr'o demanétia stetù inaintea unei ospetarii in atare satu, sê dee de mancatu cailoru. Eu intrai in casa, unde audii ofpada. Ospetariulu si unu caransiu duru, beutu, a cârui carutia steteà asisderea inaintea casei, aveau cèrta unulu cu altulu. O domnisióra tènera si bine imbracata, in vesminte de caletoritu, siedea plangandu pe unu scàunu lenga mésa. Larm'a s'a escatu de acolo, câ carausiulu nu voià a o duce pre domnisiór'a pana unde trebuia sê o duca dupa tocméla, ci intr' unu orasielu ce erà la o parte dela drumulu de tíera, unde erà tocmitu sê mérga cu alti domni, cari 'lu asceptau pe asta-di. Elu afirmà, câ i-a si spusu densei indata la tocméla, pana unde o pòte duce. Ospetariulu a prinsu partea acestei fromseti tènere si fràgede. Candu audii, câ ea ar fi fiic'a unui preotu de pe sate in depar-

tare de o óra dela locuinti'a mea, si câ pana acolo este unu incungiuru numai de o jumetate de óra, — adusei caus'a in ordene. Domnisiór'a, dupa o indoéla mica primi — câci i-am spusu unde mergu, si cine sum — propùnerea mea, si m'a insotitu pe cale.

Multe nimicuri vorbiramu pe cale. Ea aveà unu tonu placutu, dragalasiu; nevinovati'a cea mai curata angerésca in tóte miscarile ei. In viati'a mea n'am vediutu capu blondînu atâtu de gratiosu cu nisce ochi blandi, amicabili si plini de fidelitate. Pricepui câ numele ei este: Adelinea; fratele ei o adusa intr' unu orasielu cu 14. dile mai nainte, unde cercetâ pre burgmaistrulu de acolo, pre fratele tatalui ei. Fâra indoiéla se intemplâ o neintielegere la tocméla cu curausiulu strainu in privinti'a caletoriei indereptu, cârui'a multiamii acést'a di de totu placuta. Câci Adelin'a, pe lenga tóte blandetiele ei, se vedeà a avè multa istetime naturala; totu-si erà prea retrasa pe cale. Numai candu o-am predatu in satulu loru tatalui ei, unui betranu, si doriamu sê fiu eu tata in loculu lui, — numai atuncea mi-se aretâ adeverulu si naturalitatea ei. Mi-a parutu reu, câ n'am potutu remanè mai departe la ei, cu tóte câ preotulu stimabilu tare me rogâ. Promisei totu-si câ peste putienu 'i voiu cercetà, ce in sa nu se intemplâ cu graba. Eu tóte aceste le uitai p' intre ocupatiunile si destràgerile mele.

La unu balu, cam dupa unu jumetate de anu, vediui intre jocátore o juna — câci junele sunt de o insemnetate mare inaintea barbatiloru de 31. ani — deci vediui o jocátore, carea nemsintitu a potutu fi regin'a tutoru fromóseloru ce erau de fatia, — in adeveru o rosa in florita, de jumetate deschisa, si totu-deodata rosita de fromseti'a sa. Domnisiorii se si intorceau pe lenga ea ca nisce flùturi. Mi-se incaldi inim'a, candu ochii acestei sílfide fromóse a une-ori erau indreptati câtra mine, si atuncea mi se pareà, câ statur'a acést'a incantátore o-am vediutu candu va in atare societate, pòte câ tocmai in resiedîntia la August'a. Am intrebatu pre unu vecinu de numele ei. Oh Ddieule, ea a fostu Adelin'a! Firesce! altu-cum erà in vesminte de caletoritu si altu-cum in cele de balu. Acù nu me mai potui retienè. Candu gatasa cu joculu cestu d'in urma, eu, — fluturulu de 31. ani — m'am insotitu cu cei'a-l-alti mai tènere, si ea erà atâtu de buna, câtu pre mine me deosebisa de cei'a-l-alti. Noi eramu in jocu. O-am intrebatu de sanetatea tatalui ei, m'am escusatu, câ pana acuma m'au retienutu lucrurile

de a-lu cercetâ — firesce câ erà o minciuna; in sa innaintea acestei angere totu-si trebuia sê me desvinovatescu, si am promis cu câ-lu voiu cercetâ câtu mai curendu. Si ea nu s'a retienutu a me asîgurà cu bucuria, câ cercetarea mea va fi bine primita de tatalu seu.

Balulu casiunâ in mine o restornare de statu. Presiedîntele scaunului criminalu se prefacû éra si in poetu. Nu puteamu dormi tóta nóptea. Nu vediui alt'a decâtu stralucire cerésca, angéri jocatoru, si pre Adelin'a leganandu-se intre ei. Me miramu numai, cum o tēnera asià fromósa, modesta si placuta nu si-a aflatu inca sotiulu. Tatalu ei, precum se diceà, este asià de bravu, precum ea de fromósa, in sa dorere, n'are multa avere! Ce nebunia! — Peste câte-va dile si mersei a-i cercetâ in parochia; acést'a o repetii d'in septemana in septemana; peste putienu devenii amiculu casei. Adelin'a 'mi faceà a une-ori si aruncatura, daca câta odata nu veniamu la tempulu detiermuritu. Ba odata chiaru a si lacrematu, candu disei, câ dóra i-ar mai placè, daca nu i-asi cercetâ asià de desu. Ne-am si certatu a une-ori, ca sê ne impacâmu; si odata la impacare 'i dedui o sarutare, fâra ca sê fie innoitu cért'a pentru acést'a. Ea erà tacuta, si fati'a ei ardeà ca foculu. Pe scurtu — eu am iubit u si am fostu iubit u. Parintele stimabilu trasa numai d'in ùmeri, si disa: Ea nu duce cu sîne alta avere, decâtu numai amoru, virtute si casnicia; si celu ce aceste le scie pretiu, a dobanditu mai multu decâtu o bute de àuru. Cu florile cele d'inteie de primavera intînsei Adelinei mele cunun'a de nunta; sènguru parintele ei binècuventâ legatur'a casetoriei nóstre in naintea altariului in beseric'a acestui satu. Si acuma, lenga femeea mea cea minunata, eramu celu mai fericitu d'intre cei fericiti.

Nu peste multu eramu incungiurati de pruncuti plini de viatia, cari pre mine, si pre Adelin'a ne adùsera intr'o legatura si mai strenta. Adelin'a d'in di in di erà mai amabila; o mama tēnera de sînguru e mai amabila decâtu fét'a cea mai incanta-

tóre. Inim'a cea curata a Adelinei me facû si pre mine mai nobilu, decâtu eramu mai nainte. Numai atuncea potemu fi de totu fericiti, daca avemu putere a pastrà virtutea. In nainte de casetoria cugetamu numai la economizare, si avutia; si candu petrecûramu câti-va ani in casetoria, pe lenga tóta casnici'a Adelinei am devenitu intru atât'a, câtu sentiamu, cumca pèrderea averei mele intregu nu m'ar mai potè face nefericitu lenga Adelin'a si copiii mei.

Numai acuma vediui, cumca tatalu meu fieriatu, candu a voitu sê me despartiesca de August'a, a avutu dreptu in tôte, chiaru si in proportiunea aniloru intre barbatu si femee. Câci candu ajunsei la anulu 40. ér' Adelin'a la 30., si candu vediûramu jocandu pe lenga noi copii de 6—8. ani, — Adelin'a erà inca o femee frumosa, carea mai potè face inca si invingeri. Ér' d'in contra August'a erà o matróna.

Despre ea a rare-ori audiamu câta ce-va. La corespundintia nici nu mai cugetâramu. Caletori me asîgurau, câ ea a vèsceditu de totu, in sa totu-si are pe lenga sîne multi tēneri curtenitori, dar' mai alesu poeti si literati, pentru cari cas'a ei erà deschisa. Dela altii am auditu, câ barbatulu ei ar fi moritu; poetii, cari formau curtea ei, sunt dupa mod'a cea mai nóua, fantasti si mistici minunati, catolici, protestanti, ba chiaru si Augusta inca s'a dedatu la romanticismu, unele poesii sunatóre au si esitu in „Almanaculu Museloru.“

Chiaru pe tempulu, candu primii ordenatiune dela ministeriu a merge in persóna la resiedintia, ca sê-mi dau parerea intr'o cauza a principiloru, primii o epistola lunga si o massa de acte procesuale dela August'a. Ea erà in cèrta cu neamurile de departe a barbatului ei mortu pentru mostenire, si cerû dela mine d'in amicétia svatu si ajutoriu. Eu am pachetatu actele in straitia, si me bucurai de a le potè fini tôte aceste in persóna.

(Incheierea va urmâ.)

## MARIÓRA!

Multe tieri straine,  
Dulce! am umblatu,  
Dara ca si tîne  
Féta n'am aflatu,

Méndra, gratiósã  
Ca unu angerelu,  
Tēnera, frumósã  
Ca unu fluturelu.

Un'a esci sub sóre,  
 Angerasiulu meu,  
 Mëndra, suava flóre  
 Tâinicu Ddieu.  
 Dâ-mi a ta iubire,  
 Peptu-mi bate greu, —  
 Nu sentiu fericire  
 Numa 'n giurulu teu.

Zina între zine,  
 Crede-mi: te iubescu, —  
 Nu potu fără tine  
 Mai multu sê traescu.  
 Dâ-mi a ta guritia,  
 Si 'ti joru pre ceriu,  
 Pentru tin', fetitia,  
 Sê traescu, sê peru.

Ionu Iovitia.

## Voltaire si juvelariulu seu de curte.

Dupa Mühlbach, tradusa d'in limb'a germana de Stefanu Perianu.

(Urmare.)

Insa candu Dupuis 'lu rogâ cu o vóce petrundiátore, candu jurâ, cumca ambitiuinea lui cea mai mare si mai de aprópe ar fi: a se potè face aternatoriu dela poetulu celu mai mare si celu mai renumitu a Franciei si a Europei, candu se dechiarâ, câ daca trèbue sê faca capu de opera, acest'a numai sub patronarea lui Voltaire se pôte intemplâ, candu ingenunchiâ innaintea lui Voltaire, tremurandu si galfedindu, si-lu rogâ între lacrimi, ca sê póta remanè in servitiulu lui, — poetulu rapitu si indulcitu n'a avutu putere a-lu lapedâ, ci i-a implinitu rogarea.

„Insa voescu celu putienu, ca lumea sê scie despre Dta, si ca sê fii renumitu,“ disa Voltaire ridiendu asupra bucuriei lui Dupuis. „Eu insu-mi voescu a tramite pocalulu la Paris la primulu negutiatoriu de arte, ca acolo sê fie espusu. Spune-mi, cu câtu pôte sê-lu venda?“

„A-lu vinde?“ strigâ Dupuis maniosu. „DTa voesci a vinde pocalulu, ce l'am faeutu pentru Dta?“

„DTa numai ce nu voesci a me donâ cu acestu pocalu. Ah! Dta trèbue sê fii prea avutu candu poti face donuri asiâ pretióse, prea avutu candu ai atât'a àuru.“

„Nu mi-ai solvitù Mari'a Ta leaf'a mea pe unu patrariu de anu in franci de dóua-dieceri, in àuru adeveratu? Deci eu am topitu patrudieci de Louisd'or, si i-am intrebuintiatu la pocalulu si bust'a acést'a mica. Dta m'ai numitu artistu; daca eu sum acel'a: atuncea totu-si voiu avè dreptu de a despune dupa placu cu proprietatea mea. Dca Dta despretiuesci pocalulu, — 'lu voiu topi de nou, si voiu face d'in elu unu acu cu boldu (Steck-nadel); atât'a-e totu!“

„Ah, in adeveru, elu este unu artistu; câci e superbu,“ disa Voltaire suridiendu. „Insa ast'a-mi place; aceste nu le potu despretiui; cei mici la inima au datîna a se lasâ sê fie calcati si de risu; nu me incredù in cei ce dicu: câ iubescu pre inimiculu loru, si iërta celoru ce i-au vatematu. Eu d'in partea mea, nu iertu in veci, lasa fii resbunatoriu. Sum resbunatoriu in cele mice ca in cele mari, si sê me credi, câ mitfelulu Mariu François Aroues na'r fi fostu nici candu Voltaire celu mare, daca lumea si ómenii nu l'ar fi insielatu de atâte-ori, si nu l'ar fi vatematu adese-ori si asiâ amaru.“

Insa ómenii cei intielepti si gîbaci intru atâta me conturbau si atâta strigau peste mine in gur'a mare, in

câtu am trebuitu sê le dovedescu, ce marfa miserabila sunt ei, si câtu suntu de scurti la vedere. Ei me blaste-mau, me faceau ereticu, me batjocuriau si me dejostau, pentru aceea li-am juratu resbunare splendîda. I-am batutu in fatia cu prosti'a loru propria, si li-am dovedîtu, câ suntu neste natarâi. Me tieneau de unu barbatu neputînciosu si mortu, li-am dovedîtu, câ sum viu, dandu lumei totu poesii nóue; ei voiau a afirmâ câ sum unu ereticu si ateistu, i-am pedepsitu cu minciun'a candu scrisei despre Socrate; papei Benedictu alu patru-spre-dietelea am oferatu cu ingaduinti'a sa propria pre Mahometu, dandu-mi intr'o epistóla amicabile bine-cuventarea sa apostolésca. — Ei ârsera scrisorile mele prin man'a unui spendiuratoriù, si lucrurile mele au inviatu frumosu si curatu ca Fenicele d'in cenusia, ei diceau, câ sum Revolutiunariu si Republicanu, dovedîndu-le câ acést'a e o nebunia, fiindu câ am traitu trei ani la curtea unui rege, si am scrisu unei imperatese epistole fôrte amicabile, si in fine, vediendu, câ nu suntu in stare a casionâ poetului nimica, câ elu este nevatematoriu ca Achilu, cautau celu putienu dupa loculu pe talp'a piciorului, unde m'ar potè rani. — Strigau in lumea larga, câ sum avaru si prea sgarcitu, care ié totu-déun'a, dara nu da nici candu. — Mi-am cumperatu dóua bûnuri, mi-am zidîtu unu castelu, am traitu ca unu *grand Seigneur*, am chiamatu la mine seraci si lucratori gîbaci, cari erau in periclu, a mori de fóme in orasie pe lenga tóta domni'a crestinésca si intielepta, li-am datu lucru si subsistintia, si am deschisu cas'a mea strainiloru, ca sê póta in totu loculu povesti, câ Voltaire nu e omu avaru si uriciosu, ci este unu omu avutu, care insa nu este despusu a aruncâ banii pe ferésta, ci a-i intrebuintiâ fôrte intieleptieste. — Asiâ m'am resbunatu in micu si mare vatemârile cele próste ale ómeniloru, si prin acést'a am devenitu, ce sum — Voltaire!“

Elu se radimâ veselu in fauteuil, pe care se lasâ in vorbirea sa, si ochii sei infocati si lucitori se fiesara in indepartare. Dupa aceea cautâ la Dupuis, care 'lu privi cu ochi evlaviosi si respectuosi.

„Astu-feliu sê te resbuni si Dta asupr'a ómeniloru,“ disa elu, „câci crede-me, câ ei nu voru observâ asiâ curendu, câ Dta esci unu artistu, unu geniù, precum voru incepe a te batjocuri, si a-ti pune pèdece in cale. — Resbuna-te dara asupra celoru ce cu bucuria voescu a te

face mai micu ca sê se marêscă și, si innainte de tôte, amice, nu fii predatori, ci cauta sê-ti astrengi bani, si câtu se pôte a te inavuti. Acest'a e mediu-loculu celu mai bunu, a invinge lumea, a irită ômenii si a-i umili, mediu-loculu celu mai bunu, a fi stimât în naintea inamiciloru si a fi iubit de amicii sei. — Inseamnă-ti bine cuvintele mele, si nu fii predatori. Astrengi, pana ce esci tîneru, si atunci se pôte, câ daca vei inbetrați vei avê avutia, si vei potè fi predatori. — Nu face nici cându astu-feliu de presente mari, cum e acest'a, care mi l'ai oferatu, si innainte de tôte, nu face nici cându astu-feliu de presente unui amicu, sêu unui barbatu, prin a cârui gratia voesci a fi spriginitu. Daca nu e destulu de avutu, ca sê-ti rentôrca prezentulu celu pretiosu, atunci se va semti smeritu, fiindu câ l'ai deobligatu; este elu insa destulu de avutu, ca sê-ti pôtă rentôrce unu prezentu demnu: atunci se va nacaji, câ nu pôte sê-ti face d'in buna vointia prezentulu acest'a, ci l'ai silitu la o cheltuieála insemnata.“

„Prin urmare dara 'mi rentorci pocalulu meu celu nefericitu?“ intrebâ Dupuis de totu desperatu.

„Nu, eu 'lu primescu cu bucuria, ca unu prezentu dela DTa, insa sub o conditune.“

„Numesce conditunea aceea,“ disa Dupuis fâra resuflare.

„Eu primescu lucrulu DTale celu admirabilu si arteficiosu, ca unu prezentu dela DTa, insa 'ti platescu DTale mai odata l'êfa de pe patrariulu de anu, si pentru asta-data nu-ti este iertatu a topi aurulu.“

„Eu primescu conditunea,“ disa Dupuis cu o intristare.

Voltaire, care observâ intristarea lui, continuâ: „Pentru acêst'a 'ti promitu, câ eu, câtu voiui trai, voiui bè la fie-care prandiu si cina d'in elu, loculu lui va fi nôptea in naintea patului meu si diu'a lenga mas'a mea de scrisu, si cându voiui zacè pe patulu de môrte, voiui goli d'in elu beutur'a cea d'in urma, cu carea voiui dice vietiei mele unu „Valet.“

„Ah, câtu esci de bunu si de mareinimosu,“ strigâ Dupuis patrunsu strengandu man'a lui Voltaire câtra peptulu seu.

„Ce se atînge de bust'a cea mica si multu placuta,“ disa Voltaire mai departe, voescu, ca de ôrece art'a, prea firesce, trêbue sê-si cascade pane, acestu lucru arteficiosu sê fie meritul pentru pane.

Eu 'mi voiui tienè aici Conterfeiuulu (busta) celu plinu de gratia a uriciosului meu Eu, si-lu voiui aretâ fie-cârui strainu, care me va cercetâ, si daca va fi incantatu, va vedè juvelulu celu micu, 'i voiui respunde, câ juvelariulu meu Dupuis l'a facutu si mai posiede cate-va esemplare d'in trensulu, si cumca elu este astu-feliu de artîstiu mare si gîbace, încâtu merita a-lu cercetâ. Asiâ 'ti voiui aduce pre toti strainii mei, ca fie-care d'in trensii sê-si cumpere o busta spre suvenire la Ferney, si sê-ti platêscă DTale pentru densa doi Louisd'ori. Ah, cercetatorii mei cei bunu, nu 'mi platescu nici unu Entrée, (pretiu de intrare) cându 'si arunca ochii cei curiosi si nasulu celu fonfatoriu in castelulu si in parculu meu, pentru aceea sê platêscă ei Entrée juvelariului meu. Noi trêbue sê le facemu lucrulu acest'a fôrte placutu si atragatoriu. TDa trêbue sê faci pe spatele bustei unu inelu micu, si sê tragi prin trensulu unu lantiu micu, carele êra-si se finesce intr' unu inelu, atunci se pôte portâ bust'a acêst'a ca o berlôca la lantiulu unui orologiu, si lumea intrêga se va infrumsetiâ cu densa.

Oh, oh, iubite Dupuis, continuâ Voltaire mai departe rîdiendu, „DTale 'ti va fi cu potîntia in modulu acest'a, a face aceea, ce sênguru inimicii mei cei mai puternici si mari, pizmitorii mei resbunatori nu o potu face, DTa vei pune pre Voltaire in lantiuri.“

„Ba, eu voiui pune lumea intrêga in lantiulu lui Voltaire,“ strigâ Dupuis. „Eu voiui face, ca bust'a acêst'a mica sê devina ca o medaila de onóre, carea o va portâ fie-care d'in ambitiu pe peptulu seu, findu câ va servi ca unu testimoniu, câ a fostu in Ferney la Voltaire, si a avutu gustulu celu bunu, a-si face reverint'a la regele poetiloru.

„Ah! in adeveru,“ disa Voltaire cu placere. „DTa te pricepi bine la lingusire, si inca intr' o maniera fina. Se vede câ esci in tôte artîstiu. Insa asculta-me, amice, DTa acuma trêbue sê produci lumii unu ce grandfosu. DTa nu voesci ca pocalulu DTale, ba alu meu, sê-lu dau la atare negutiatoriu de arte, deci trêbue se creezi unu altu lucru arteficiosu, unu lucru arteficiosu, prin care numele DTale ar ajunge indata la renume.“

Dupuis se uitâ rîdiendu câtra elu. „Eu am si cuge-tatu la acêst'a, si ideea mea se va si infintia, daca DTa te vei convoi, si-mi vei dà materialulu spre scopulu acest'a.“

„Materialulu? Fire-ai DTa asiâ de cutezatoriu in sumeti'a, câ esci artîstiu, a privi aurulu si argintulu de materialulu artei DTale?“

„Acesta sunt materialele mele, si d'in aceste voescu a creâ unu lucru arteficiosu, care Dtale 'ti va cascade gloria, si mie onóre. Intr'o di, cându ai fostu atâtu de gratiosu, de mi-ai aretatu portretulu imperatesei Catarina, care ti l'a tramisu dens'a pe o tabachiera infromsetiata cu briliante pompose, — 'mi disesi cu dorere: prezentulu acest'a ti-ar fi facutu atât'a bucuria, încâtu ai fi doritu, sê faci unu asemenea prezentu imperatesei, prin care si ei ai potè face bucuria.“

„Apoi mai departe?“

„Credu câ asi fi fostu aflatu prezentu pentru imperatês'a Rusiei. DTa vei donâ imperatesei unu Dejeuner de argintu, ce 'lu voiui lucrâ eu.“

„Unu Dejeuner de argintu? Insa sê scii bine, câ daca cutêze unu omu privatu a oferâ unu prezentu unei imperatese, acêl'a trêbue sê fie la tóta intemplantia unu lucru arteficiosu.“

„Dejeune-ulu meu va sê fie unu lucru arteficiosu. Ai bunetate a me ascultâ. Inchipuesce-ti dara unu plateau (siesu) de argintu in optu coltiuri, cu unu dfametu cam de d'oua-dieci de d'êgete. Cele optu coltiuri zacu pe masa cu ghiere de vulturi intr'o innaltime de d'oua d'êgete. In mediu-loculu fie cârei'a d'in cele parti largi a siesului, se va aflâ unu feliu de trepte, care zacu pe masa si esiste d'in trei grâduri, d'in cari celu d'in urma se finesce pe mâr-ginea siesului. Aceste trepte mici se voru potè miscâ si la portarea Dejeune-ului va servi de manuaru, cel'a-l-altu giuru alu siesului va fi cuprinsu cu o balustrada eleganta, intreruptu de siese-spre-diece figure de argintu, d'in cari d'oua câte d'oua stau fatia un'a cu alt'a in totu coltiulu siesului. Partea de asupra a siesului va formâ strâturi de flori, care va fi impartitu in patru strâturi marginiti de aleuri mitîtele. Aceste aleuri, precum si strâturile de flori vor fi impresorate cu nesîpu de argintu, strâturile in locu de flori vor portâ literele incepatóre a tutoru scrieriloru DTale, cu cari ai inavutitu sciintiele, istori'a, filosofi'a si

literatur'a; in mediu-loculu siesului se va formà unu patratu (cuadrat) micu; intervalurile columneloru vor fi infrumseiate de insemnele sciintieloru si ale arteloru. In mediu-loculu columneloru se va innaltia unu altariu cam innaltu, pe care va arde flăcar'a genieloru, afara de aceea se va vedè cuibulu Fenicelui, ce invie d'in cenusi'a sa. Cupol'a ce acopere altariulu, si zace pe patru colonne, va fi deschisa pe la mediu-locu, si acolo se va aretà *Glori'a* de asupra Fenicelui. Bucătile ce se receru la unu Dejeuner de patru persóne, voru fi de o forma bine proportiunata si placuta, tásurile, servisele de cafea, ciocolada tee, si lapte voru fi intocmite in cele optu despartiminte a stratului de flori, si dos'a de zaharu va zacè pe cupola, pe acoperisiulu Gloriei Fenicelui.\*) — Acuma Monseigneur, aibi bunetate a-mi spune, cum esci indestulitu cu ideea mea?“

„Mi-se 'mpare, ca Dta mi-ai povestitu aci o poveste fantastica de totu placuta, in sa dorere, ea nu se póte realizà; acést'a ti o-a sioptitu in visu regin'a fantasiei, si DTa acù 'ti intipuesci, cã acestu visu 'lu vei potè realizà.“

„Nu e visu, ci unu adeveru,“ disa Dupuis scotiendu o hartia d'in posunariulu seú, si o-a desfacutu pe masa in naintea lui Voltaire. „Eca aci desemnulu. Eu le-am socotitu si precumpenitu bine; eu me semtiu capace a-mi realizà ideea.“

„Si ideea acést'a in adeveru e fórte fromósa, si ar fi dauna a o lasà nerealizata,“ disa Voltaire esaminandu desemnulu. „Intrebarea e numai, cã óre avè-voiu atát'a àuru si argintu. Ce cugeti cãtu ar potè fi pretiulu metaleloru pentru acestu Dejeuner.“

„Eu am facutu socót'a,“ disa Dupuis cam retrasu. „Pretiulu metaleloru sue la diece mi de franci.“

„Ah! intregulu meu venitu la o luna!“\*\*\*) strigã Voltaire surprinsu.

„Apoi,“ continuã elu dupa o cugetare scurta, „eu sum betranu si n'am prunci. Eu voiu intrebuintia venitululu curatu d'in lunele viitorè spre cumperarea àurulu si argintulu. Iubite Dupuis, Dejeunerulu sè se efeptueze. DTa poti incepe indata mane.“

Dupuis strigã cu o bucuria mare, si se repedi cãtra man'a lui Voltaire, ca sè o sarute cu caldura. „Acuma 'mi vedu viitoriulu meu plinu de gloria si fericire,“ strigã elu vèselu, „si DTa vei fi celu ce mi l'ai deschisu. Eu voiu fi serguitoriu si indata asta-di voiu incepe,“ disa Dupuis, impaturandu desemnarea si voindu a plecã.

Ajungandu la usia, 'lu chiamã Voltaire indereptu. „Spune-mi cum 'ti place la ospetariulu DTale. Intielegi-te bine cu sermanulu Dantois?“

„Ar fi fórte durerosu, a me certã cu barbatulu acestu orbu si seracu, afara de aceste e atãtu de bunu si bravu, si apoi atãtu de nefericitu, incãtu nu póte lucrã nemic'a.“

„Dar' fic'a lui, Mari'a? Ah, amice, DTa rosiesci, ca o fata tènera. Adeveru, cã e fromósa, ca unu angeru!“

„Ea e unu angeru,“ disa mereu Dupuis.

„Ah, atãta s'a maritu morbulu DTale, incãtu s'au conturbatu de totu ochii DTale? Deci, mai pre urma, eu sum caus'a; cãci eu ar fi trebuitu sè cugetu la acést'a, a

nu versã oleiu pe focu, daca voesci sè incungiuri aprinderea mai mare. Totu atãt'a, Mari'a cea fromósa a meritatu acést'a, mai pe urma a cunósce fericirea, dupa ce a trebuitu sè faca cunosciintia profunda cu nefericirea. Numai, Dupuis, fii intieptu, si lasa totu-déuna mintea sè-ti conduca inim'a. O casatoria grabita este o ruina pentru fie-care barbatu, care mai are a se luptã cu fortun'a si cu inpregiurãrile. Dupa ce si-a cascigatu unu postu, gloria si onóre, este iertatu a cugetã la familia. Nu te casatori prea tempuriu, fii mai nainte omu renumitu, dupa aceea ai tempu sè te casatoresci. 'Mi promiti, cã nu te vei casatori mai nainte, pana candu n'ai gatatu Dejeuner-ulu?“

„Eu 'ti promitu DTale.“

„Da-mi parol'a DTale, Dupuis!“

„Parol'a mea de onóre, cã nu me voiu casatori, in nainte de ce nu gatatu Dejeuner-ulu.“

„Ah ce insemnetate mare pui pe cuventulu *casatoria*,“ disa Voltaire. Nu pretindu sè-mi dai parol'a de onóre cã nu vei *iubi* in nainte de a gatã Dejeuner-ulu. Iubesc DTa totu-déuna, in sa fii intieptu si nu te casatori. Si acést'a e salutarea mea pentru asta-di, iubite Dupuis.“

Mari'a a privitu cu o inima interitata si plina de acceptare rentórcerea lui Dupuis. Ochii ei, cari altu-cum totu-déuna erau tientiti pe lucrulu ei, se indreptara asta-di éra-si pe usi'a lucratoriei, si la usi'a d'in fundulu gradinei. Prin usi'a acést'a a trebuitu sè se rentórcã Dupuis, si de síguru, cugetasa ea, de síguru, voiu potè cunósce d'in fati'a lui, cã este elu indestulitu si fericitu.

Se deschisa pórt'a. Mari'a intrerupsa lucrulu si 'lu strapunsa cu ochii cei plini de sperantia. Acuma trecù peste fati'a ei unu surisu de fericire. — Ea a vediutu de pe fatia lui Dupuis, cã elu este fericitu.

Cu o bucuria estraordenarie sarì ea d'in locu, si se repedi in naintea lui. In mediu-loculu gradinutiei convenira, si dupa ce vediu Dupuis fat'a tènera standu in naintea lui cu ochi lucitori, cu buce infocate si cu unu risu dragalasiu care incungiurasa buzele sale, cu trupulu ei fromosu si plinu de gratia, — atunci nu mai potù sè-si întórca fati'a de pe dens'a, atunci i se 'mpareã cã a inviatu spiritulu si inim'a sa d'in somnulu celu lungu, cã Ddieu l'ar fi graitu intr'o limba cu totulu nóua si necunoscuta, carea n'a auditu-o neci candu, si totu-si a priceputu-o, si a carei cuvinte secrete cu totulu l'au rapitu.

Mari'a semti prea bine, cã elu o priveste cu o cautatura si risu de totu nou, in sa ea se silì a infrenã confusiunea ei si a-si aduce inim'a la tacere.

„Ce a disu Voltaire?“ intrebã ea merea si rosì de nou cantandu in fati'a cea infocata a lui.

„Ce a disu elu?“ intrebã Dupuis rídiendu-se. „Elu m'a numitu de artístu, Maria, elu m'a profetitu pentru viitori gloria si onóre, a primitu desemnãrile mele, si eu voiu elucrà cu invoirea lui unu Dejeuner pentru imperatés'a Rusiei.“

„Dzeu sè-lu binecuvinte!“ strigã Mari'a. Dómne binecuvinta pre Voltaire, cã m'a facutu fericita.

„Da, m'a facutu fericitu, Maria, in sa nu numai prin lucrulu acest'a si prin laud'a sa. Elu m'a fericitu, fiindu cã 'mi cunósce inim'a si fiinti'a mea interna, fiindu cã mi-a deschisu ochii, si m'a invetiatu a vedè. M'a fericitu, invetiandu-me, cã pentru DTa mai suntu inca dóua espresiiuni, cari suna cu multu mai fromosu, decãtu „maic'a mea, sor'a mea!“ — Maria, sè-ti spunu cuvintele aceste?“

\*) Descrierea acestui Dejeuner, ce l'a facutu Dupuis pentru imperatés'a Rusiei, este imprumutata d'in memoarele lui Thiébault. Vol. V. pag. 302—304.

\*\*) Voltaire la betranetiele sale avè o avere, ce 'i aduceã a lanu 120,000 franci.



Ea nu responsa nemicu. Si-a delasatu capulu pe peptu, si totu trupulu i-a tremuratu.

Dupuis se aplecâ câtra dens'a si-i redîca capulu in susu, privindu fati'a ei infocata cu unu surisu fericitu si neasemenatu. „Mari'a," repeti elu mereu, „sê-ti spunu aceste dâua cuvinte?"

„Spune-mi-le," siopti ea fôrte mereu.

„DTa esci: anant'a mea, mirés'a mea! Maria, 'mi este iertatu a te numi asià?"

Elu o apropia mereu de bratiile sale, ce a si iertatu. Si propti capulu ei de peptulu seu si siopti mereu: „Oh, maic'a mea, rôga-te pentru mine, ca fericirea acést'a sê nu fie numai una visu!"

(Va urmâ.)

## TEATRU.

### Femeile guraritie.

Comediã in 3. acturi, tradusa d'in francesce.

⊙ Autoriulu acestei comedie demustra unu adeveru ce a fostu, este si va fi recunoscutu pana candu femeile vor mai avè o natura usiôra si vor fi iubitoare de vorbe multe, cu unu cuventu: pana candu ele vor fi guraritie; demustrâ adeca câ ele nu potu pastrâ nici unu secretu. Ne rogâmu de iertare la tôte femeile, sê nu ne intieléga reu, câci precum intr' altele, asià si aicea sunt esceptiuni; o spûnemu numai: câ *peste totu* femeiloru le place a face multe, fôrte multe vôrbe rele despre barbati, si femei asemenea, ce in càsurile cele mai multe au urmâri neplacute, triste, aducu spârgere de casa, amicéti'a o prefacu in neamicétiã, ura, jalusîã, invidiã si mai multe de aceste.

Dômn'a Ris, o femeie cam de 45. ani, candu-va fromseti'a fromsetieloru, acû, dupa ce florile junetiei nu-i mai infromsetiara fati'a, 'si afla mare placere in aceea, daca in societâti ea duce firulu conversârii; prin urmare daca ea voiã a fi ascultata de cei presinti, trebuia sê povestésca episóde interesante d'in viati'a unui séu altui barbatu ori femeie, cunoscuta ori necunoscuta in societate totu atât'a! Vedi bine, slabitiunea omului este a ascultã cu placere astu-feliu de intemplãri picante si a ride bine asupr'a persóneloru espuse batjocurei. Asià intr'o societate, in carea erã de fatia si unu strainu D. Daranda, unu spaniolu jalusu, dômn'a Ris intr' altele incepe a povesti, cum a vediutu ea pre o nevêsta spaniôla cu unu tîneru intr'o paduritia, visandu si fantasandu despre fericirea unulu-altui'a. D. Ris, fiindu intrebata de numele spaniôlei, spusa câ aceea ar fi dômn'a Daranda (pre barbatulu nevestei avanturióse, pre D. Daranda, care erã de fatia in acést'a societate, nu l'a cunoscutu nimenea dupa nume.) Barbatulu a risu d'inpreuna cu cei'a-l-alti, si intrebã numele acestui tîneru, la ce insa Dômn'a Ris nu dedù respunsu.

Insemnâmu aci, câ cu o di mai nainte unu tîneru cu numele Fauvel marturisî in naintea domnului de casa, câ densulu in dilele aceste se fece cunoscutu cu o nevêsta angera de fromósa intr'o paduritia, cu carea convine adese-ori; acést'a o spusa ca unu secretu domnului de casa, insa nu amintîsa nici numele nici natiionalitatea nevestei.

Societatea este invitata de dômn'a casei la o cina amicabila; se scolarã toti de pe sediute, si D. Daranda, avendu ocasiune buna de a vorbi câte-va cuvinte in secretu cu dômn'a Ris, intrebã de ea: cine ar fi tînerulu acel'a, câci barbatulu spaniôlei este *densulu*, dupa nume: *Daranda*. Dômn'a Ris fu surprinsa de acést'a descoperire neasceptata, si s'a caitu in sîne: de ce a si povestitu

ea intemplantu acést'a intr'o societate, in carea erã de fatia si unu strainu necunoscutu?! Acû insa fu tardiu, ea a venitu in confusiune, nesciundu ce sê respunda la intrebarea: „Cine este acelu tîneru?" de câtu: „eu nu sciú." Dupa aceea indata se si escusa la dômn'a casei, câ ea 'i multiamesce amicéti'a, ast'a-data nu pôte remanè la cina in societatea loru, avendu dorere de capu. Spaniolulu asemenea se rôga de absolvare, elu nu pôte cinã cu societatea, deórece in urmarea unei epistole asta-di trêbue sê caletorésca indata spre intemplantu sotiei sale la statiunea cea mai de aprópe. — Amêndoi remâsera in locu, si se nacajiau unulu pre altulu.

— Sê scii dômn'a mea, câ te voiu sîli a-mi spune numele tînerului.

— Fromosu complimentu dela unu spaniolu generos si curtenitoriu! Docci Dta mo-vei sîli? eu nu cunosc ce este sîl'a!

— Voiu intrebuintiã potere morala, dômn'a mea; si numai aceste dâua cuvinte ti-le voiu siopti totu-déun'a in ureche: „Voiescu numele tînerului!" nôpte buna!

Si in adeveru dômn'a Ris in tóta demanéti'a primia câta o epistola dela o mana necunoscuta, cu scrisóre strãformata, si sigilu inschimbatu. in carea numai atât'a erã scrisu: „Voiescu numele tînerului! Daranda." Serman'a de ea, de atât'a secatura nu mai avè nici apetitu. Firesce, câ aceste tôte le povesti de nou tutoru cunoscutiloru, cari apoi erau bucurosi câ dômn'a Ris asta-data a datu de „draculu incarnatu." Totu-si ca sê pôta scapã de acestu spaniolu infuriatu, a facutu caletoria prin tóta Francia, si en vedi numai, spaniolulu o-a aflatu pre totu loculu, sioptindu-i aceste cuvinte: „Voiescu numele tînerului!"

Ce sê faca in urma? a cautatu alte moduri si mediu-lóce ca sê pôta scapã de secaturele spaniolului, care nu mai incetã de a o urmari pe totu loculu.

Indesiertu se escusã dn'a Ris, câ nu scie nimic'a despre numele acelu tîneru, indesiertu afirmã, câ ea a fostu cam departe de ei in paduritia, si asià nici nu l'a potutu vedè bine, — spaniolulu nu i-a datu incrediamentu, cugetandu câ aceste tôte sunt numai minciuni spre insielarea densului.

Dômn'a Ris, dupa ce se svatu cu amicele sale in ast'a privintia, caletori la unu amicu vechiu a barbatului ei in provincia, care locuia afara in liberu, grigindu diu'a nôp-tea de economi'a sa, ce o duceã cu mare pasiune. Acestu domnu, economulu Pommerol erã casetoritu, si nu scia de alta fericire, decãtu numai de aceea, ce o sentiesce

densulu in ocupatiunea sa cu florile, pómele si verdetiele gradinei sale; de aceea, ca unu omu naturalu, nici nu visà despre fericirea, ce o póte avè omulu cu o femea *credintiósá*; firesce, densulu inca n'a fostu insielatu de femei, prin urmare, celu ce n'a gustatu d'in amaru, nici nu scie in adeveru, ce este dulceti'a?

A datu bunulu Domnedieu, câ deodata cu Dómn'a Ris sosí la Pommerol si tînerulu Fauvel, ca óspe, ca admiratoriu a acestei economie bine ordinate, si ca cunoscutu bunu a gradinariului pasiunatu, tînerulu care cu câte-va septemane mai nainte povestisa ca unu secretu, câ are conveniri cu o dómna ténera in paduritia.

Ce bucuria avú dn'a Ris, candu aicea conveni d'in intemplare cu acestu ténere cunoscutu d'intr'o societate onesta, cu care póte vorbi de demaneti'a pana séra dupa placu.

Aci se petrecura bine fàra conturbare, vorbira despre avanture, intemplàri picante, chiaru si despre o dómna carea cu unu ténere are conveniri adese-ori nu departe de locuinti'a acést'a, unde sunt ei acuma.

— Eu sciu bine, cine e ténereulu, disa dómn'a Ris.

La acést'a Fauvel veni in confusiune, cugetandu câ dómn'a Ris, carea scie tóte intemplàrile lumii, va fi descoperitu si convenirile lui. — Asia-e domnulu meu, continuà dómn'a Ris, indesiertu rosiesci, eu cetescu d'in fisio-nomi'a fie-càru'i'a.

In minutulu acest'a dómne sante! cine vine? — Spaniolulu d'in crescetu pana 'n tâlpi, ca sê admire — precum diceà — raritãtãle gradinariului, ce in sa e minciuna, câci a venit numai ca sê nacajésca si mai departe pre dómn'a Ris. Dens'a de gróz'a spaniolului, cadiu mai mórtã pe unu divanu. Dupa Fauvel se indepartã mai tardiu si spaniolulu.

Peste câte-va minute se reintóree Fauvel la dn'a Ris; si intrebã cu nerabdare, câ cine e ténereulu despre care vorbiã mai nainte?

— Apoi DTa esci! respunsa cam maniósã.

— Si DTa sê le scii tóte?

— Da, da, am spusu si barbatului câci n'am potutu scapã de elu!

— Barbatului? apoi si elu sê scie? Asia me caru de aicea in minutulu acest'a, ca sê nu dau de potca; scriu in sa o epistola barbatului sê fie iertatoriu, câci eu am fostu nebunulu acel'a, care i-am stricatu cas'a, i-am conturbatu fericirea, — eu le marturisescu tóte.

Dn'a Ris a vorbitu numai d'in gluma cu Fauvel, si s'a bucuratu peste mesura, candu astu-ora pe neasceptate se descoperi ténereulu, — precum cugetã dens'a, — si ea va scapã de spaniolulu odiosu, spunendu-i, câ Fauvel curtenesce sotiei lui, si câ Fauvel a fostu in paduritia cu dómn'a Daranda.

Fauvel a si scrisu epistol'a câtra barbatulu femeii insielate, câtra — — gradinariulu pasiunatu!

Acú se póte cugetã: ce confusiune, ce turburare de casa facú dn'a Ris de nou; fãra de a precugetã urmãrile acestoru lepetitùre!

Asia s'a si intemplat. Gradinariulu primesce epistol'a; in sa cuvert'a o aruncã la o parte nu scia: óre

viséza, ori vede bine ceea ce este scrisu in epistola?! Femea lui sê fie necredintiósã! ar fi unu ce necuprinsu cu mintea sanetósã. Incepe a injurã sórtea, omenimea, carea sùfere intre membrii sei pre insielatori — blãstema femeile, câci credu cuvintelor dulce ale curtenitorilor. — Si dn'a Ris la tóte aceste a fostu de fatia, a vediutu, câ aceste tóte remaneau in secretu, daca nu vorbiã despre nisce lucruri, ce nu le scia.

Unu amicu a gradinariului intreveni d'in intemplare, care svatuindu-se cu dn'a Ris, si apoi cu ténereulu, Fauvel (acést'a erã maniosu pe sine cum s'a prinsu pre sine insu-si in clesce, candu dómn'a Ris a vorbitu despre ténereulu, care a fostu in paduritia cu spaniol'a!) Si ca sê-lu domolésca pre domnulu casei, pre gradinariulu, adres'a epistolei, ce a fostu aruncatu densulu la o parte, o in schimbã cu alta cuvertã, adresata spaniolului, prin urmare gradinariulu s'a impacatu cu Fauvel, si tóta vin'a o pùsera pe servitoriu care in schimbã epistol'a densului cu a spaniolului.

In urma vine si spaniolulu uriciosu, si pretinde numele ténereului; Dn'a Risu i intinde epistol'a de mai nainte, la carea e subscrisa Fauvel. Fauvel éra-si erã in clesce, dar' noroculu lui fu, câ spaniolulu l'a cunoscutu numai in persónã, in sa nu si dupa nume; ér' de alta parte dn'a Risu l'a scosu si d'in acést'a confusiune, câci la intrebarea spaniolului: cine-e Fauvel acest'a? i respunsa, câ „acel'a e unu nume falsu, numele adeveratu e Petru Daranda, fratele DTale, care adi a caletoritu de aicea, sciindu câ i-am descoperitu avanturile cu femea DTale, precum este scrisu in epistola.“

Astu-feliu se descurecã, séu se incurcã totu mai tare pies'a prin vórbele cele multe si fãra cale a Dnei Ris; si vediundu câ cu mintea si minciun'a nu póte invinge totu-si ori-ce pedece, neadeverulu nu-lu póte preface in adeveru, ér' adeverulu in neadeveru — a juratu, câ pe lenga tóte câ ea nu va abdice de pasiunea sa pentru voea barbatiloru, — in sa va grai totu-déun'a adeverulu, si nu va portã mai multu vórbele d'in satu dela o casa la alta.

Fi-voru óre multe cari voru face asemenea?!

Comedi'a acést'a asiã, precum o dèderamu noi in estrasu, nu e *de totu* interesanta, câci nu e cu potintia a reproduce totu spiritulu, tóte puntele si situatiunile comice a unei comedie de 3. àcturi intr'o schitia asiã mica; in sa si d'in acést'a se póte cugetã si vedè chiaru, ce campu largu are aci autoriulu pentru de a mustrã si a sbiciu datin'a cea rea a femeiloru, câ le place a face vórbe multe, cari apoi mai totu-déun'a au urmãri rele.

Literatii francezi materi'a comedieloru le iéu totu-déun'a d'in viati'a socialã a loru, si trèbue sê marturisi-mu, câ in scrierea bucãtiloru teatrale de soiulu acest'a ei sunt cei mai isteti, cei mai naturali. La aceste mai vine in sa si aceea, câ conversarea francesului, fie aceea despre ori-ce lucru fãra insemnate, e atãtu de viua, si atãtu de interesanta, incãtu am potè-o ascultã de demanetiã pana sér'a, câci francesii toti sunt barbati de spiritu, ce zace in natur'a loru. Germanulu mai multu filosoféza, anglezulu e flegmaticu, italianulu sanguinicu, romanulu modestu, si asiã mai departe; aceste tóte sunt innascute natiuniloru.

## Cununa de varietăți.

(?) O femeie tînă și frumoasă ca unu angeru d'in ceriu, venisa, precum cetîmu în jurnale straine, în bôlt'a unui negutiatoriu de galanterii d'in Paris cu rogarea sê aiba bunetate a-i dă o hartie de epistolă, tînta, și péna ca sê scrie o epistola fôrte pressanta unei amice a ei. Negutiatoriulu încantatu de acést'a fromsetie rara i implini rogarea indata pe lenga espresionile cele mai curtenitóre, si i-a datu chiaru si més'a de scrisu a sa, pana candu dens'a va gatá cu epistol'a, ba ce e mai multu, în semn de stima profunda, elu s'a indepartatu de mésa ca sê nu o conturbe în firulu conceptului. Epistol'a peste câte-va minute fu gat'a, și sigilata; é'r' dóm'n'a tēnera, pe lenga exprimerea multiamitei ferbinte iesi d'in bolta, și negutiatoriulu inca o si petrecu dupa cuvenintia pana la usia, apoi se pusa la mésa, sê-si gate lucrulu. Si cātu fu de surprinsu, candu més'a o aflá deschisa, apoi cercandu mai departe, aflá, cá d'in aceea lipsescu trei bancnote cáta de 1000. de franci, ce le-a furatu sílfid'a acést'a frumoasă. A cursu iute pe strada, in sa totu insadaru cáci i-a perdutu urm'a. Densulu n'a cutezatu a dice nici unu cuventu sotiei sale despre acestu casu fatalu, ca nu cum-va apoi si dens'a sê se incarce pe capulu lui, inovatindu-lu, cá are cunoscintia intima cu acestu furu temerariu. De aceea se vede, cá damele sciu furá nu numai inim'a, ci si banii barbatiloru!

(?) Anunțiările de casatoria nu sunt rare la póporele cele mai culte a lumii, in sa nicairea nu aflámu atát'a originalitate, ca în anunțiările d'in Americ'a. Damele de acolo în anulu visectu mai álesu se semtiscu óresi-cumva mai îndreptátite, decátu în alti ani a publicá anunțiári de aceste. Éca aci unu esemplariu frumosu d'in cuventu în cuventu: „Anulu acést'a e visectu! Eu nu voescu a acceptá mai departe! Éca mi-su, de dóua-dieci si unulu de ani, sanetós'a, fatia placuta, marime de mediu-locu, binecrescuta, cu minte, cu ochi mari si lucitori, cu péru negru si lungu plina de spiritu si cordialitate. Eu sum nascuta pentru de a ferici pre unu barbatu, si dorescu a avé cuptoriulu meu propriu. Nu me voescé nimenea?“ — Serman'a de ea! mai pôte dice cine-va cá domnisiórele de asta-di nu se sciu însufetá pentru barbati? de siguru 'si va fi aflatu atare medícu bravu, care o va vindecá de morbulu acést'a!

(?) Jurnalistic'a în Americ'a. În New-York se tienú nu demultu o adunare fôrte însemnata, în carea vorbira barbati de statu cei mai renumiti. Ast'a inca nu e ceva minune, cáci asemenea adunári se tienu si prin alte tieri, unde nu lipsescu oratorii elocinti. O amintimu numai pentru aceea, cu publiculu nostru sê de aiba óresi-care idee despre acurateti'a jurnalorulu de acolo, cari inca în diu'a adunárii típarira si espedara tóte vorbirile. A vorbitu unulu d. e. dela 8. óre demaneti'a pana la 10. óre, dela 10. pana la 12. altulu; stenografii descrisera, altii depurizara vorbirile, apoi redactoriulu le tramisa la típografia, unde literere se culésera, se corésera de dóua-ori, si sér'a la 6. óre jurnalulu fu gat'a si espedatu în — 50,000. de esemplare! — Ce sê dicemu noi la aceste? Si în Transilvani'a este o adunare de barbati de statu, unde se svatuescu despre binele si interesele tieri; vorbirile loru ni-le aduce Telegrafulu, in sa nu celu ce duce procesele la Vien'a în 5. minute, ci celu ro-

manescu, care se típarese acolo în locu, si totu-si vorbirile deputatiloru, ce se tienura în 13. Septemvre, aicea în Pest'a le cetîmu în 24. Octomvre!

(?) Clubulu siachistiloru în Pest'a s'a infintiatu în septeman'a trecuta, si localitatea sa o are intr' unu despartimentu deosebitu a unei cafenárii elegante. În clubulu acést'a se inscrisera de membri cápacitátile cele mai însemnate a siachistiloru d'in Buda-Pesta, scopulu loru este a se perfectuná în acestu jocu nobilu, care în adeveru se pôte numi de regele jocuriloru cunoscute. Membrii clubului s'au impartitu în dóua párti, o parte se lupta sub stendariulu figureloru negre, é'r' ceeal-alta sub a celoru albe; sunt dóua chilii, în cari se asiédia partidele deosebitu, apoi fie-carea trasura se da de scire la ceea parte. Scrietoriulu acestoru orduri a avutu ocaziune a luá parte la primulu jocu consultativu, va se dica, la joculu, unde mai multi se consultéza despre fie-carea trasura, ce va sê o faca d. e. negrulu séu albulu. Fie-carea partída are dreptu a se consultá 15. minute asupra trasurei; in sa adese-ori se intempla, cá trasur'a nu se face nici în 25. de minute. Asia d. e. candu odata negrulu fece o trasura minunata, ceea-l-alta parte, adeca albulu, în a dóu'a chilia s'a consultatu mai multu de o 1/2. de óra asupra contra-trasurei. Pentru unu iubitoriu de siacu clubulu acést'a e unu locu de totu placutu, cáci aci joculu este fôrte interesantu. Clubulu de dóua Domineci jocá totu aceea-si partie, si inca nici acuma nu e gat'a cu ea, cu tóte cá joculu se incepe la 4. óre d. a. si tiene pana la 8. sér'a. Sperámu cá peste putienu vom poté comunicá unele date fôrte interesante d'in istori'a acestui jocu minunatu, cu atátu mai vertosu, cáci precum vedemu, între romani inca se afla multi iubitori de siacu.

(?) Portretulu lui Ionu Dragosiu s'a si espedatu mai la toti prenumerantii nostri; sperámu, cá acel'a va multumi d'in deplinu acceptarea publicului romanu atátu în privinti'a desemnului, cátu si a litografárii. Am dori, ca icon'a acést'a sê infrumsetieze fie-carea casa romana, si sê aflámu o partinire caldurós'a la publiculu romanu cu atátu mai vertosu, cáci daca acést'a va fi bine primitu, atunce noi vom continuá si mai departe litografarea braviloru nostri; si altu-cum suntemu fôrte seraci în privinti'a anticitátiloru, a însemneloru si portretelor strabuniloru nostri.

(?) Societatea de leptura a junimei romane studiós'e la gimnasíulu Oradanu are în fruntea sa de presiedinte pre tēnerulu poetu D. Justinu Popfiu, care mai nainte onorasa si pre cetitórii Aurorei cu unele poesii frumoése ale sale. Densulu totu-deodata este denumitu si de profesoriulu limbei si a literatureri romane la gimnasíulu de acolo. Avemu credintia firma, ca societatea de leptura sub conducerea Dlui Popfiu se va tredí d'in somnulu celu greu, ce l'a dormitu de 4. ani incóce sub conducerea unoru domni de totu nepaseteri fatia cu propasirea tenerimei romane în limba si literatura. Firesce „le moine repond comme l'abbé chante,“ tenerimea a urmatu esemplulu conducatoriului. Óre urmá-va si acuma? vom vedé.

(?) Gacitur'a de siacu o deslegara bine, afara de cei publicati în numerulu trecutu, inca si D. Georgiu Tamasiu d'in Siomcuta M., si Dóm'n'a Anna Popovicu d'in

Halmagiu. Ne pare reu, că aceste deslegări ne sosira chiaru candu fôra erà sub tîpariu, si asià nu potura participà la tràgera sortiloru.

(?) Ne sosira dôua novele concursuale

I. *Pedepst'a* cu motto:

„Nichts ist doch so fein gesponnen,  
Was nicht kãm' an's Licht der Sonnen.“

II. *Sabin'a* sêu *flôrea de pe Cern'a* cu motto:

„Vin' de me saruta tènera fetitïa  
Si-ti voi face tie salba si rochitia  
— Pe unu calu ce sbôra tu me vei legà  
Dar' pre tîne dómne nu te-oiu sarutà.“

Comisiunea critizátore va decide asupra loru.

(?) *Parastasu cu focu arteficiosu.* (Feuerwerk, tüzijáték.) Nu departe de Paris s'a intemplat unu casu fôrte raru la unu parastasu, ce s'a tienutu in beserica pentru sufletulu unui pirotehnicu. Elu in testamentu a ordenatu, ca immormentarea densului sê se intemple cu aparatele gatite de elu inca in viatia, ce se afla ascunse intr'o camera; totu-deodata si parastasulu in beserica sê se tiena lenga luminele cele de cêra d'in aceea-si camera. Preotii si rudeniile i-a implinitu dorint'a, si lenga catafalcu in beserica in adeveru aprinsera luminele de cêra a fie-iertatului. Si eca! peste cincî minute au esplodatu tôte luminele spre infricosiarea nespusa a celoru de fatia, si se escâ d'in ele unu focu arteficiosu, fôrte frumosu, spre delectarea publicului; in urma remasa o lumina la capu, ce arsa cu colôrele cele mai fromôse pana candu se gatâ parastasulu, si atunci cu o pocnitura grandioasa se stensa. Ce placere facu publicului chiaru si dupa mórtea sa!

Ioane Florea 1 fl., Maiorulu c. r. in pensiune Georgiu Pop'a 1 fl., com. Deseani 3 fl., com. Brez'a 5 fl., Par. Iosifu Hasiu 5 fl., comun'a Netotu 3 fl., com. Iasi 4 fl., Par. Ioane Florea 2 fl., comun'a Sevestreni 4 fl., Preotulu Micu 2 fl., com. Sescioru 3 fl., com. Lucia 3 fl., Par. Ioane Breadiu 1 fl., Par. Ioane Pop'a 1 fl., Par. Georgiu Zachari 2 fl., comun'a Voila 10 fl., Jurasorele Gaboru 2 fl., Sam. Gaboru 1 fl., — Preot. Demetriu Chiserianu 1 fl. 50 kr. Constantinu Popu 1 fl. 50 kr. Georgiu Sabo 1 fl. 50 kr. M. Mastigu 1 fl. 50 kr. I. Novak 1 fl. 50 kr. — Markali 1 fl. 50 kr., K. Sclezak 1 fl. 50 kr., Petru Papu 1 fl., 50 kr. — Sum'a 103 fl. o a.

13 Prin Dlu v-notariu Georgiu Fagarasianu d'in cetatea Fogarasiului dela DD. de Lemeni 5 fl., Puscariu 2 fl., Gremoiu 2 fl. 50 kr., P. Piposiu 2 fl. Ivanovicu 2 fl., Maieru 2 fl. 50 kr., Jakab György 1 fl. 50 kr., Petru Popescu 2 fl., J. Codreanu 2 fl., G. Negrea 1 fl. 50 kr., J. Russu 2 fl., Seres 1 fl. 50 kr., Kovács János 1 fl. 50 kr., J. Romanu 3 fl., J. Botezanu 1 fl. 50 kr., Ferenczy István 2 fl., Stoichiti'a 1 fl., J. Radesiu 1 fl., B. Negrilla 1 fl., Iosifu Popa-Radu 1 fl. 50, Szikszai Ferencz 2 fl., Vasiliu Leicu 1 fl., A. Bisztray 1 fl., Joan Gegö 1 fl. 50 kr., N. Blasianu 3 fl., Herszényi László 1 fl., Rákosi 2 fl., Carolu Seyfried 1 fl., Nánási 1 fl., Meszlényi 2 fl., Gyertyánosi 1 fl., Napp Mihály 1 fl. 50 kr., Josef Sterzing 1 fl. 50 kr., M. Popu 1 fl. 50 kr., Nehrer 1 fl., Keresztényi 1 fl., G. Aiseru 1 fl. 50 kr., Dr. Bruszt 1 fl., N Cipu 1 fl. 50 kr., Sam. Popu 2 fl., Tilek 1 fl. 50 kr., Nicolae Tom'a 1 fl., -- Sum'a 71 fl. 50 kr.

(Va urmâ.)

**Contribuiri pentru infintiarea fondului spre ajutoarea juristiloru lipsiti d'in districtulu Fogarasiului.**

(Urmare.)

10. Prin Dlu v. capit. Ioanu C. Dragusianulu d'in Sabiiu de la DD. Alduleanu 1 fl., Mog'a 1 fl., D. Ratiu 1 fl., — I. Ratiu 1 fl., J. Siulutiu 1 fl., Sanciali 1 fl., D. Siulutiu 1 fl., Gaetanu 3 fl., cu nota: curatu numai pentru fondu si nu si pentru Maialu Demianu 1 fl., Moldovanu 3 fl., Manu 1 fl. 50 kr. Georgiu Romanu 2 fl., Io amu datu 1 fl., P. Manu 3 fl., Tulbasiu 1 fl., Angyelu 4 fl., Bolog'a 1 fl., Dunc'a 1 fl., — Sum'a 28 fl. 50 kr.

11. Prin Dlu Spiridon Fetti d'in Vien'a de la DD. cons. aulicu Demetriu Moldovanu 1 fl. 50 kr. Spir. Fetti 1 fl., Ioane Bartolomeiu 1 fl., Aureliu Brote 1 fl. — Sum'a 4 fl. 50 kr.

12. Prin Dnii J. Codreanu si G. Negrea Posiortianulu d'in tract. Becleanului de la cem. Reusioru 4 fl., com Herseni 3 fl., D. Danil Lia 1 fl., com. Margineni 5 fl., not. Zachiu judele 1 fl., Par. Mateiu Fulicia 1 fl., Locot. Siandruca 1 fl., Par. Romanu Demboiu 1 fl., com. Sabesiu 3 fl., not. Jose Grancia 1 fl., com Copacelu 3 fl., Par. Comsia 2 fl., comun'a Recia Telechiana 3 fl., Par. David Martinu 1 fl., Par. Ioanu D. Pop'a 1 fl., com. Reci'a ducala 4 fl., Loc. Ioane Boeriu 1 fl., Loc. sup.

**Publicare de concursu.**

Amesuratu decisiunei aduse in siedinti'a Comitetului Asociatiunei transsilvane tienuta in 4. Octobree a. c. § 63. se publica prin acêst'a Concursu la premiulu de 100 f. v. a. preliminaru d'in partea adunârii gen. tinuta la Hatiegu in 1—2 Augustu n. a. c. pentru cea mai buna carte despre *inaintarea economiei de campu si a pomariei intre Romani*. Terminulu acestui concursu se defige pana Ia viitôrea adunare gen. a Asociatiunei transsilvane in 15. Augustu n. 1865. Conditiiunile suntu urmatôrele:

a) Acea carte sê dee celu putinu 10. colé tiparite in 8<sup>o</sup> mare (cam 30 colé in manuscrisu.)

b) Sê fie compusa in stilu, precâtu se pôte mai populariu si usioru de intielesu, si cu deplina cunoscinti'a teoretica si practica in acêsta specialitate (adeca: sê fie productu originalu, ér nu traducere).

c) Manuscrisulu sê fie curatu, usioru de cetitu, in sa nu scrisu de man'a autorului, si nici subscrisu de elu, ci numai prevediutu cu unu „Motto“.

D'in siedinti'a Comitetului Asociatiunei transsilvane romane tenuta la Sabiiu in 4 Octomvre n. 1864.

Proprietariu, redaptoru respundietoriu si edatori: **IOANICHIU MICULESCU.**

==== Mai avemu putine esemplare d'in anulu trecut. ====

Cu tîpariulu lui: **EMERICU BARTALITS.**